

Zorgverzekeraar CZ moet het spécialité vergoeden

Zorgverzekeraar CZ negeerde het voorschrift van een arts die bepaalde dat er medische noodzaak was voor het spécialité Lipitor in plaats van het door CZ aangewezen preferente atorvastatine.

De verzekerde daagde CZ daarop voor de rechter en werd in het gelijk gesteld.

52

Auteurs **Catelijne Bach**
en **Wouter van Loon**

Wat speelde er?

De verzekerde had een Zorg-Op-Maatpolis, dus een natura verzekering bij CZ. Hij gebruikte al sinds enkele jaren het geneesmiddel Lipitor 10 van de fabrikant Pfizer. Omstreeks mei 2012 is het patent op dit medicijn vervallen, waarna er generieke varianten op de markt zijn gebracht door andere producenten. Pfizer zelf heeft toen ook een generiek product ingevoerd met de naam atorvastatine.

CZ heeft dit generieke product als voorkeursproduct aangewezen in het kader van het door haar gevoerde preferentiebeleid. De verzekerde gaf aan dat hij bij het gebruik van atorvastatine last kreeg van bijwerkingen, zoals spierpijn en pijn in de benen. De cardioloog van de verzekerde gaf daarop aan dat er medische noodzaak was tot het leveren van Lipitor. CZ weigerde echter Lipitor te vergoeden.

Wat vond de patiënt?

De patiënt moest de hem geleverde Lipitor zelf betalen en vorderde daarom met terugwerkende kracht de vergoeding daarvan. Volgens hem was CZ daartoe verplicht op basis van de poliswaarden en de onderliggende regelgeving. Zowel uit deze polisvoorwaarden als op grond van het Besluit Zorgverzekering moet in het kader van farmaceutische zorg ook een ander geneesmiddel worden vergoed,

dan het geneesmiddel dat de verzekeraar als preferent heeft aangewezen, voor zover behandeling met het preferente product voor de verzekerde niet verantwoord is.

Doordat CZ weigerde om de kosten van Lipitor te vergoeden, kwam zij de afspraken op grond van de zorgverzekeringsovereenkomst niet na. Dit kan worden gezien als een tekortkoming waarvoor CZ een verwijt kan worden gemaakt. Daarmee pleegde CZ een wanprestatie, aldus de patiënt.

Wat was het verweer van CZ?

Net als de zorgverzekeraars VGZ, Menzis en Univé neemt CZ het standpunt in dat een verzekerde pas recht heeft op een ander product dan het preferente product, als geconstateerd wordt dat het gebruik van het preferente product door de bijwerkingen of anderszins medisch onverantwoord is. Vereiste is daarom dat een verzekerde eerst probeert om het preferente product te gebruiken, om te kijken hoe dit uitpakt. Uit de recepthistorie blijkt dat verzekerde eind 2011 een atorvastatine heeft gebruikt. Dit was echter niet de als preferent aangewezen atorvastatine die Pfizer later als generiek product op de markt heeft gebracht. Deze variant is pas vanaf 2012 verkrijgbaar. Mogelijk bevatte de door verzekerde in 2011 gebruikte variant van atorvastatine andere hulpstoffen, die hebben geleid tot de bijwerkingen bij de verzekerde.

**CZ HEEFT
ZICH BIJ
TWIJFEL OVER
MEDISCHE
NOODZAAK
NIET GEWEND
TOT DE ARTS**

Volgens CZ heeft de atorvastatine van Pfizer precies dezelfde werkzame stof en hulpstoffen als Lipitor. Daarom betwistte CZ dat sprake zou zijn van medische noodzaak. De visie van de voorschrijver was daarin voor haar niet maatgevend.

Wat vond de rechter?

De rechter wees de vorderingen van de verzekerde toe. Daarbij woog hij af dat het in beginsel slechts de arts is die bepaalt of er sprake is van medische noodzaak. Als een zorgverzekeraar meent dat een arts ten onrechte aangeeft dat sprake is van medische noodzaak, dan wel daarbij twijfels heeft, dan moet de zorgverzekeraar zich wenden tot deze arts. Zo nodig kan de verzekeraar dan een andere arts inschakelen voor een second opinion. Dit heeft CZ hier niet gedaan. Daarom kan zij niet zomaar de verklaring betwisten en het voorgeschreven medicijn weigeren.

Verder heeft de rechter in zijn oordeel meegewogen dat de apotheek van de verzekerde had verklaard dat zij hem ook in 2011 uitsluitend atorvastatine van Pfizer had geleverd. Dat kon ook niet anders, omdat het patent op Lipitor in 2011 nog niet was verlopen. Overigens heeft de rechter Lipitor en atorvastatine zelf ook nog met elkaar vergeleken, op basis van de daarbij behorende registratieteksten. Daaruit concludeerde hij dat in beide producten wel degelijk verschillende hulpstoffen zijn verwerkt. Dit zou dus niet in lijn zijn met de stelling van CZ, dat alleen de verpakking van beide producten zou verschillen.

En nu?

Een verzekeraar mag dus niet zelf bepalen of er wel of niet sprake is van medische noodzaak tot het gebruiken van een ander product dan het preferente product. Als een zorgverzekeraar vraagtekens heeft bij het oordeel van een voorschrijver, zal zij dit oordeel zo nodig moeten weerleggen met het oordeel van een andere arts. De zorgverzekeraar kan niet volstaan met het geven van haar eigen oordeel als zorgverzekeraar en op basis daarvan de vergoeding weigeren.

Jammer genoeg is in deze zaak niet aan de orde geweest of een verzekeraar kan verlangen dat een verzekerde in alle gevallen eerst het preferente product uitprobeert, zoals VGZ, Menzis en CZ nu eisen in het kader van de contractering met onder meer apotheken. Het is immers heel goed mogelijk dat een voorschrijver op basis van de verdere medicatiehistorie van de patiënt al kan voorzien dat deze patiënt niet goed zal reageren op het preferente product.

Als een verzekeraar de weg van een second opinion zou bewandelen, zou dit overigens nog wel eens tot lastige discussies kunnen leiden. In het geval dat hier aan de rechter werd voorgelegd, stelden de voorschrijver en de patiënt immers dat het preferente product tot bijwerkingen leidde. Kanttekening die CZ hierbij maakte en die in het vonnis van de rechter kennelijk niet meer aan de orde is gekomen, is of het daadwerkelijk altijd de hulpstoffen in een geneesmiddel zijn die tot de ongewenste bijwerkingen leiden, of dat dit de werkzame stof atorvastatine zelf is. ■

Catelijne Bach en Wouter van Loon zijn advocaten bij Van Iersel Luchtman Advocaten en beiden actief als zorgmakelaar.

VOLGENS DE RECHTER BEVATTEN LIPITOR EN ATORVASTATINE VERSCHILLENDE HULPSTOFFEN

VOLGENS DE CARDIOLOOG EN DE PATIËNT GEEFT HET PREFERENTE ATORVASTATINE BIJWERKINGEN, ZOALS SPIERPIJN.

